

Dr. Udvardy György püspök:

HITTAN ÉS ETIKA

Az előadás prezi prezentációja letölthető:

<https://prezi.com/m4nyvpv7s0rl/az-iskolai-hitoktatas-mint-az-elsohirdetes-helye/>

Az előadás átirata:

Az iskolai hitoktatás mint az első hirdetés helye

Teológiai megfontolások

1. A katekézis szolgálata

ORSZÁGOS HELYZETKÉP

EURÓPAI HELYZETKÉP

Iskolai vallásoktatás meglévő rendszere

Eltérő tartalom

Tanárok státusza

Könyvek, segédanyagok

Viszony a helyi vallási közösséghez

Létszámadatok

Kötelező hit-és erkölcstanoktatásban résztvevő tanulók száma a 2016/2017-es tanévben: 185.399 fő

MKPK szabályzata

Szabályozási feladatok

Életpálya

Beiratkozás körüli feladatok

diploma, kinevezés, fizetés, "missio canonica", szerződés

eltérő kompetenciák

eltérő egyházi és világi szabályozás

2. Az iskolai hittanoktatás célja

Egyház feladata

Beavató, szisztematikus

Elsődleges helye a plébánia

Iskolai vallásoktatás és katekézis

A kulturális közegben - kapcsolat a többi tantárggyal

Evangelizáló jelleg

3. A tanítvány státuszának megfelelő célrendszer

Hívó növendék

Kereső, kételkedő növendék

Nemhívó növendék

Jelentős létszám-növekedés

Az iskolai hitoktatás mint az első hirdetés helye

pedagógusok, tantestület

Nem feladat:

törvényi háttér, eltérő gyakorlat

Plébániai katekézisek száma csökken

Szentség-felkészítéssel kapcsolatos nehézségek

Szülői, közösségi elvárások tisztázása

FELADATUNK

1. Plébániai közösségek szerepe
2. Katekéták szolgálata
3. Szentségfelkészítés újragondolása
4. Evangelizációs feladatok
5. Jó gyakorlatok bemutatása
6. Pozitív lehetőségek bemutatása

IRÁNYMUTATÁS A MAGYAR KATOLIKUS HITOKTATÁS EGYES MUNKAÜGYI, JOGI VALAMINT FINANSZÍROZÁSI FELTÉTELEIRŐL

„Menjetek, és tegyetek tanítványommá minden népet...”

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

2014. szeptember 1.

IRÁNYOK, KIHÍVÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK

§

nem jár misére: 52 %

nincs megkeresztelve: 13 %

néhány kivétellel egész Európában

hitre nevelés, kulturális/erkölcsi nevelés, identitás formálás, állampolgári ismeretek

Az iskolai hittanoktatás és a plébánia kapcsolata

Az evangélium hirdetésének új találkozási pontjai az élet szolgálatában

Beavatási folyamat kialakítása, szentségfelkészítés módjai, katekumenális szemlélet,

befogadó közösség, gyermek-katekumenátus

plébániai közösség

szülők

Fakultatív hittanoktatásban résztvevő gyerekek száma
a 2016/2017-es tanévben: 190.525 fő

Katolikus iskolák száma ellátott feladatonként: 636
(143 óvoda, 232 általános iskola, 92 gimnázium, 51 szakgimnázium,
29 szakközépiskola, 34 alapfokú művészeti iskola, 55 kollégium)

Katolikus iskolába járó gyerekek száma:

Nappali: 122.796 fő

Esti: 2324 fő

Levelező: 79 fő.

Az első hirdetés jelentősége az értékek kialakításában, az emberkép és az identitás formálásában

1. Az első hirdetés mibenléte

Cél: Megtérés, üdvösség

Krisztusba vetett hitünk = Találkozás

2. Első igehirdetés= Első találkozás

(Két világ találkozása: Isten- ember Közösségi-egyéni)

- Krisztusba vetett hit megszületése a-keresztény beavatás folyamata

- érdeklődés felkeltése Jézus személye iránt

- személyes Megváltó felismerése

Kapu! Nem etikai döntés Találkozás!!

3. Kihívások

1. Gyermek – többszörösére megnövekedett száma

2. Szülők – szeretik, féltik, „jót” akarnak gyermekeiknek

3. Pedagógusok:

4. Erkölcsstant tanulók – pedagógusaik

5. Más felekezetek képviselői

6. Iskolai dolgozók

7. Szakhatóságok képviselői

sokszínű magatartást tanúsíthatnak

A MEGÚJULT KRISZTUSI ANTROPOLÓGIA JELENTŐSÉGE

9. Bűn jelenvalósága – hatása – sérült emberi természet: Értelem – Akarat –

Reménytelenség ---> Nevelés: erre is kell, hogy irányuljon

SZENTSÉGEK – SZENTSÉGI PEDAGÓGIA

12. A problémák megoldása helyett a menekülés választása, az áldozathozatal

13. Az identitás tudatosítása és választása

"AZ EGYHÁZI DOLGOK" VÁLASZTÁSÁNAK MOTÍVUMAI – EZEK ÉRTELMEZÉSE

1. Biztonság
2. Konkrét segítségkérés
3. Spirituális erő
4. Misztérium valamilyen mértékű megtapasztalása
5. Egy elem, az élet többi dolga közül
6. Élmény megtapasztalásának akarása, megszerzése
7. Ószinte keresés: igazság, jóság

2. Az első igehirdetés jelentősége és célja

Kultúránk jellemzői és lehetőségei az evangélium hirdetésében

A kerygma hirdetésének szükségessége: figyelem – hallgatás – meghirdetés

Keresztény jelenlét – szeretete dialógusa – összegyűjtés az Evangélium meghirdetésére – az Evangélium meghirdetése – felszólítás a megtérésre

Az emberben lévő ösvágyak és ösigények alapján – sokszor negatív formában jelennek meg

A lényegi egzisztenciális kérdések alapján

1. A létre vonatkozó tapasztalatok
2. A rosszra vonatkozó tapasztalatok
3. Az élethivatásra vonatkozó tapasztalatok
4. A boldogságra vonatkozó tapasztalatok
5. A szeretetre vonatkozó tapasztalatok
6. A döntésre vonatkozó tapasztalatok

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

Kötelező hit- és erkölcsoktatás felekezeti vallásoktatás

Fakultatív hitoktatás

Törvényi háttér

Az első hirdetés mint evangelizáció

1. A hit alapja egy tapasztalat
2. De: „Ezt nem lehet elmondani, ezt át kell élni!”

Az élmény tapasztalattá válik, ha reflektált lesz értékelés kritériumai

- az ember maga

- az értelem keresése – az Igazság keresése:

1. Felszítani a vágyát

2. Tágítani a gondolkodást
3. Értelmi, önálló reflexióra való elsegítés

6. Jézus Krisztus, mint egyetlen értelmezési kritérium

7. Az egyéni tapasztalatok újraértelmezése – megtérés – újjászületés – újteremtés

ÚJ IDENTITÁS – keresztény identitás megszületése

8. Az Evangélium tanításának felmutatása segíthet az egyedül helyes ismeret megszerzésében – a hirdetés kötelessége!

5. Emberi méltóság hangsúlyozása

6. A teljes ember nevelhető – minden képességével együtt

7. Megismerési folyamat hangsúlyozása – látás, ismeret, értékrend, döntés, döntésben való állhatatos kitartás

8. Hit-tudás viszony hiszek – hogy értsek, ismerek – hogy higgyek

1. Teremtettségből – Megváltottságból indul ki

2. Emberkép: sérült, Istentől elszakított

3. Közösségkép:

1. Meghívottak vagyunk: teremtettség, keresztség

2. Közösségi befogadás

3. Szolidaritás

4. Új kapcsolati kultúra kialakítása

4. Az ember: nevelhető – nevelendő – nevelt – nevelő

AZ ÉLMÉNY ÉS A TAPASZTALAT VISZONYA

1. Nagy lehetőség Egyházunk számára – a kultúrát nem elítélni, érteni kell

2. Nagy felelősség Egyházunk számára

- Az első hirdetés, mint esemény sokkal gazdagabb, mint ahogyan leírható

- Szentlélek a főszereplő

- Az első hirdetés kapcsán olyan valóságról beszélünk, amit valójában nem birtoklunk.

„Nézzétek: én valami újat viszek végbe, már éppen készülöben van: Nem látjátok?” (Iz 43, 19)

3. Mi a feladat? Mit kell tenni? - Személyes formálódás, a tartalom bölcs meghatározása, a cselekvés meghatározása
4. Miben gazdagítja Egyházunkat és személyesen bennünket ez az új feladat?
5. Személyes elköteleződés megerősítése az Úr Jézus, és az ő Egyháza felé!

Katekézis-szülők-családok

1. Szülő- első számú katekéta
  - erősíteni ebben a feladatban
  - eszközöket adni a számára
2. Jelenvalóvá teszik, értelmezik az egzisztenciális élményeket gyermekük számára segítenek értelmezni saját tapasztalataikat - Emmauszi tanítványok
3. Nevelői közeget biztosítani a számukra
  - Nevelhetőség
  - Keresztény emberkép
  - Fejlődés-növekedés
  - Szabadság élménye
  - Közösségi tapasztalatok értelmezése
  - Fogalmak teremtése- tartalmuk meghatározása
4. Házasság szentségének erősítése
  - Elköteleződés
  - Motáció
  - Prófétai kapcsolat
5. Megkülönböztetés a kapcsolat fejlődése érdekében
6. Meghívás beavatási folyamatra